

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kupiškio rajono savivaldybės tarybai

Kupiškio rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA

DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ

2026 m. birželio 1 d. Nr. K5-5-3

Kupiškis

Vietos savivaldos įstatymas¹ nustato, kad Kupiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnyba rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už Savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, gavusi Savivaldybės administracijos 2026 m. gegužės 27 d. raštą Nr. S1-954 (4.11 E) „Dėl išvados pateikimo“, įvertino Savivaldybės skolą, skolinimosi limitus, galimybę imti ilgalaikę (iki 20 metų) 9 270,0 tūkst. eurų paskolą investicijų projektų įgyvendinimo išlaidoms finansuoti.

Nuomonė dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių

Mūsų nuomone, įvertinus esamus skolinius įsipareigojimus, Savivaldybei paėmus 9 270,0 tūkst. eurų ilgalaikę paskolą ne ilgesniam kaip 20 metų terminui nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai. Savivaldybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčių limitas 2026 metams nenustatytas.

¹ Vietos savivaldos įstatymo 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 67 str. 1 d. 3 p.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių

Vertinimo tikslas – įvertinti, ar Savivaldybė turi galimybę imti ilgalaikę paskolą – iki 9 270,0 tūkst. eurų dvidešimties metų laikotarpiui.

Savivaldybių teisę skolintis nustato Biudžeto sandaros įstatymas², o skolinimosi limitus bei taisykles – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas³ ir Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁴. Savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų. Skolindamasi savivaldybė turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys teisės aktais nustatytų limitų.

Rengiant išvadą, vertinome ilgalaikės paskolos ėmimo atitikimą Biudžeto sandaros įstatymo, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Įstatymas), Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių nuostatoms, reglamentuojančioms savivaldybių skolos dydį, skolinimosi limitus ir skolinimosi tvarką. Investicijų projektų pagrįstumas nebuvo vertinamas, kadangi Savivaldybės taryba yra pritarusi šių projektų įgyvendinimui ir įtraukusi juos į Savivaldybės 2026–2028 metų strateginį veiklos planą⁵.

Įstatyme nustatyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų (šiuo atveju 2026 metų visų Savivaldybės biudžeto pajamų).

Atsižvelgiant į planuojamas Savivaldybės 2026 metų biudžeto pajamas⁶, kurios sudaro 39 878,2 tūkst. Eur, didžiausia leistina Savivaldybės skola 2026 metais gali siekti 23 926,9 tūkst. Eur (39 878,2 tūkst. Eur x 60 proc.) (1 lentelė).

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2023-12-14 Nr. XIV-2325 (nauja redakcija), 17 str. 1 d. 1 p.

³ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su vėlesniu pakeitimu), 5 str. 2 d.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“, (2012-03-21 redakcija, su vėlesniais pakeitimais), 4 p.

⁵ Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 12 d. sprendimas Nr. TS-23 (su vėlesniais pakeitimais)

⁶ Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 12 d. sprendimas Nr. TS-24 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo“

(1 lentelė)

Eil. Nr.	Rodikliai	Dydis, tūkst. Eur.
1.	2026 m. biudžeto pajamos, nuo kurių skaičiuojamas skolos limitas	39 878,2
2.	Savivaldybės skolos limitas	23 926,9
3.	Savivaldybės skolinių įsipareigojimų likutis 2026-05-01	3 594,5
4.	Savivaldybės skolos limito laikymasis	9,0 proc.
5.	Gavus 9 270 tūkst. Eur paskolą, limito likutis	13 759,9
6.	Gavus 9 270 tūkst. Eur paskolą, limito laikymasis	34,5 proc.

Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus 2026-05-01 buvo 3 594,5 tūkst. Eur, kas sudaro 9 proc. (limitas 60 proc.) Savivaldybės 2026 m. planuojamų biudžeto pajamų.

Prisiėmus 9 270,0 tūkst. Eur vertės skolinius įsipareigojimus, Savivaldybės skola 2026 m. sudarytų 13 759, 9 tūkst. Eur arba 34,5 proc. Savivaldybės 2026 m. planuojamų biudžeto pajamų.

Savivaldybės atsakomybė už skolinių įsipareigojimų prisiėmimą

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Savivaldybė, laikydamasi Seimo patvirtintos skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti. Pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p. reikalavimus Savivaldybė turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų:

- Savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), veiklos nuomos sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

- Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu, į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais Savivaldybės skolinantis priimtų ir įvykdytų minėtų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Savivaldybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu priimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Rengiant šią išvadą buvo vadovaujamasi nuostata, kad Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus pateikti Savivaldybės duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateikti dokumentai atitinka originalus.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybei paėmus 9 270,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti ir paskolų grąžinimui nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai.

Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne garantija, kad reikšmingą pažeidimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti. Su apgaule susijusių neteisėtų veiksmų nepastebėjimo rizika yra didesnė už riziką nepastebėti neteisėtų veiksmų, įvykusių dėl klaidos, nes apgaule gali apimti organizuotas schemas, skirtas nuslėpti apgaule, tyčinį operacijų neregistravimą arba tyčinį klaidinančios informacijos pateikimą auditoriui.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatomis laiduotą kompetenciją, įvertino Savivaldybės galimybę imti ilgalaikę paskolą. Tačiau Savivaldybės paskolos sutarties su kredito įstaiga vertinimas arba tokios paskolos sutarties sąlygų vertinimas nėra Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kompetencija.

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja Savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl Savivaldybės galimybės imti paskolą formos, turinio ir apimties, nėra parengta specialių metodikų bei reikalavimų. Todėl rengiant šią išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t. y. vertintas Savivaldybės skolinimosi atitikimas imperatyvioms teisės aktų normoms (privalomiems reikalavimams).

Savivaldybės kontrolierė

Vilma Mažeikienė